

Monikielisyden tukeminen varhaiskasvatuksessa

Karita Mård-Miettinen

Kielikoulutuspolitiikan verkosto
Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän
yliopisto
Varhaiskasvatust messut, Helsinki, 5.10.2012

Päiväkotiryhmän monikielisyys

- Milloin ryhmä on monikielinen? Mikä tekee ryhmästä monikielisen?
  - Lapset (eri taustat)
  - Henkilökunta (eri taustat)
  - Toimintakieli
  - Materiaalit
- -> Miten monikielisyys näkyy ja kuuluu päiväkodissa?
- -> Kenen monikielisyyttä tuetaan?
- -> Kasvattajan näkemys monikielisyydestä, kielestä, kielen oppimisesta ja kielitaidosta ohjaa hänen tapaansa toimia.

www.kieliverkosto.fi

Näkökulmia monikielisyyteen 1/2

- Monikielinen = yksikielinen + yksikielinen + yksikielinen + jne.
  - nähdään kielet erillisinä (riskinä ajatella: ei osaa suomea = kielitaidoton)
  - monikielinen osaa kielet täydellisesti
  - kehitetään yhtä kieltä, ei monikielisyyttä
  - tavoitteena moninkertainen yksikielisyys, ei monikielisyys

-> yksikielinen näkökulma

www.kieliverkosto.fi

Näkökulmia monikielisyyteen 2/2

Holistinen näkökulma

- Monikielinen = monikielinen
  - täydellistä kielitaitoa ei ole!
  - vähäinenkin kielitaito on kielitaitoa
  - kullakin kielellä on oma roolinsa
  - eri kielten taidot ja käyttötavat eivät ole identtisiä
  - kielitaitoprofili on muuttuva/kehittyvä (yksikielisellä staattisempi, vakiintuneempi!)
  - kielitaito on kokemuksiin sidottu (kehittämisen ja ylläpitämisen mahdollisuudet tärkeitä)
  - kielitaito kehittyy yksilöllisesti ja aaltomaisesti

www.kieliverkosto.fi

Monikielisyiden tukeminen holistisesta näkökulmasta

- Millaista viestiä päiväkotito antaa kielistä ja monikielisydestä - resurssi vai taakka?
- Yhteistyö! Kasvatuskumppanuus!
- Kielet resursseina päiväkodissa ja kotona
  - monikielinen ajattelutapa: kiinnostus kaikkia kieliä ja kulttuureja kohtaan
  - eri kielet saavat kuulua ja näkyä arjessa ja toiminnassa
  - kielitaito = viestintätaitoa
  - kaikki ovat oppijoita ja opettajia
- Pintasujuvuudesta ajattelukieleen
  - kielen jatkuvaa ja systemaattista kehittämistä

www.kieliverkosto.fi

Monikielisyiden tukeminen

- **Kaikille** lapsille luontevia mahdollisuuksia kohdata monikielisyys ja monikulttuurisuus

-> systemaattinen tutustuminen omaan kieli- ja kulttuuriympäristöön

-> eri kielten kuulostelu ja kirjoitusasun tarkastelu **kielellisen tietoisuuden** kehittämiseksi

Kaksi/monikielisyys vaikuttaa

- kognitiiviseen kehitykseen (luova ajattelu, kielellinen tietoisuus)
- sosiaaliseen kehitykseen (huomiokyky, kommunikaatiotaidot)
- maailmankuvaan + identiteettiin (eri näkökulmia)

www.kieliverkosto.fi